

Serie: Tandheelkunde zet stempel op postzegels Tandartsen

Ongetwijfeld is de beroepsmatig meest bekende tandarts op een postzegel Pierre Fauchard (1679-1761). Hij wordt ook wel 'de vader van de moderne tandheelkunde' genoemd. Zijn boek 'Le chirurgien dentiste' (of 'Traité des dents') uit 1728 is wereldberoemd. In 1961 gaf Frankrijk een postzegel uit met daarop Fauchard en zijn boek, waarvan de titel goed leesbaar is (afb. 1). Tussen 1990 en 1999 gaf Libanon een zevental fiscale zegels van verschillende waarden met Fauchard uit, die tandartsen moesten gebruiken op hun rekeningen.

In Duitsland leefde in dezelfde periode Johann Andre-as Eisenbarth (1663-1727), bepaald geen wetenschapper maar een 'tandarts' die met een variétégezelschap het land rondtrok en aan tandheelkunde deed. Ter gelegenheid van zijn 250e sterfdag gaf Duitsland in 1977 een cartoonachtige zegel van hem uit (afb. 2). Paul Revere (1734- 1818) was een Amerikaanse goudsmid die aan tandheelkunde deed. Hij was vrijheidsstrijder in de Amerikaanse Onafhankelijksoorlog en identificeerde na de slag bij Bunker Hill (1775) het lichaam van de omgekomen generaal Warren aan de hand van diens gebit en wordt sindsdien als de eerste forensische tandarts gezien. Meerdere postzegels met zijn beeltenis zijn uitgegeven, onder meer door de Maldiven in 1976 (afb. 3).

Er zijn in de loop der jaren veel postzegels met het portret van medici uitgegeven, waarvan sommige tandheelkundig betrokken waren, zoals Paré (obturator), Kaposi (sarcoom), Moïssan (chemicus fluor), Vincent (gingivitis), Tanner (boek over anatomie voor tandartsen), Behçet (syndroom), Magéé (chirurg van gezichtsreconstructies) en Eastman (fotografie en stichter van diverse tandheelkundige instellingen). Van een beperkt aantal tandartsen verscheen ook een zegel. Zo werd Egidio Lapira (1897-1970), mede-oprichter van de tandheelkundige beroepsgroep op Malta, afgebeeld op een zegel uit 2005. De Filipijnse postzegel uit 1997 met daarop afgebeeld hoogleraar en uitvinder van de floshouder Espiritu (1897-1979), is bijzonder doordat de zegel van zeer klein formaat is (1 x 1,5 cm) (afb. 4). Nicasio Etchepareboorda (1857-1935) was een van de oprichters van de Dental School in Buenos Aires en vele jaren hoogleraar. Bij het 100-jarig bestaan (1991) van de opleiding werd een postzegel met zijn portret uitgegeven (afb. 5). De Canadees George Leslie Mackay (1844-1901) ging als missionaris naar Taiwan waar hij eenvoudige medische en tandheelkundige behandelingen uitvoerde. Hij stichtte daar een medische school en het Oxford College waar de Europese gezondheidsgewoonten werden onderwezen. Aan de in 2001 uitgegeven postzegel met zijn portret (vanwege zijn honderdste sterfdag) is ook, in een kleine oplage, een deel toegevoegd waarop het collegegebouw is te zien (afb. 6).

Dan is er nog de kwestie van tandarts Horace Wells (1815-1848), die in het algemeen wordt beschouwd als de uitvinder van lachgas. Echter, zijn vroegere compagnon William T.G. Morton (1819- 1868) ging met de eer strijken. Horace Wells raakte verslaafd aan ether en chloroform en pleegde op 33-jarige leeftijd zelfmoord in een gevangenis in New York. De American Dental Association stelde dat Wells de uitvinder van anesthesie is en probeerde hem op een postzegel te krijgen, waarbij zelfs een voorontwerp was gemaakt (afb. 7). Het is er niet van gekomen. Van Morton werd daarentegen in 1984 door Transkei een postzegel uitgegeven, als uitvinder van de anesthesie. In 1996 gaf India, ter gelegenheid van het feit dat 150 jaar daarvoor voor het eerst ether in de tandheelkunde (door Morton) werd toegepast, een zegel uit, naar een schilderij van R.C. Hinkley (afb. 8).

Literatuur

- * Aronis H. Les Timbres a l'effigie de Pierre Fauchard. Parijs: Société française d'histoire de l'art dentaire, 2011.
- * Aronis H. Histoire de la médecine bucco-dentaire au travers de la philatélie (et autres objets). Guillestre: H. Aronis, 2014/2016.

Bron

D.J. Schutte, oud-adviserend tandarts
Adres: D.J. Schutte, Duinweg 21, 4325 EW Renesse
djschutte@zeelandnet.nl